

der af Kirke- og Undervisningsministeren paa Skolevesenets Omraade: til private Skoler i Veile, Fredericia, Grenaa, Skive, Hølstebro og maaske flere Steder. Jeg skal ikke gjøre nogen Indvendning derimod, jeg skal kun dertil sige, at denne Rundhaandethed forekommer mig at staa i sær Modsetning til den Rarighed og Tilbageholdenhed, man har viist lige overfor enkelte andre Skoler. Jeg skal ogsaa bemærke hertil, at naar man saaledes uden videre skal give 1,000 Kr. til de tre nævnte Skoler i Grenaa, Skive og Hølstebro da er det ikke overensstemmende med, hvad der tidligere har fundet Sted. Thi da har der været fordret Et af Lo, enten var Bevillingen knyttet til den Bestemmelse, at Pengene brugtes til fattige Elever, eller til, at Kommunen gav Bidrag. Jeg skjønner ikke Andet end, at denne Fordring bør fastholdes. Hvorfor skulle vi nu slaa ind paa en ny Vej i den Henseende.

Jeg har nu berørt et Par Omraader temmelig udførligt, det Sociale og Skolevesenet. Der er et tredje Omraade, nemlig det filantropiske, som jeg ogsaa har Lykt til at sige et Par Ord om. Det er ganske vist kun Smaaastænk, der findes deraf paa det foreliggende Forslag, men jeg erkjender dog, at der findes Smaaastænk deraf. Der er saaledes foreslaaet et Lillskud paa 2,200 Kr. til Børnehjem. Jeg vil ikke sige, som der er sagt fra en anden Side, at det er som en Draabe i Havet, og at det var Penge, som maaske ikke burde gives, fordi Børnene fik en forfeilet Opdragelse. Jeg har den modfattede Mening; jeg tror, at det Hjemly, der ydes paa disse Steder, bør støttes, og er det end kun som en Draabe i Havet, saa bør det ikke glemmes, at mange Draaber hule Stenen, og er det end kun saa, der hjælpes ad den Vej, saa ere dog Krummer i saa Henseende heller ikke at foragte. Jeg paa-skjønner ogsaa, at der er foreslaaet nye Tillæg til Hølsteinmindet og til Anstalten paa Næsnes; det Sidste vedrører jo Justitsministeriet. Det er ganske vist som en Draabe i Havet, at der ydes 10,000 Kr. til Næsnes, men der er jo ikke Noget i Veien for, at vi kunne gaa videre i den Retning; og naar Private have ofret saa Meget, som de have ofret her, og naar der viser sig saa stor en Trængsel, som der har viist sig, saa tror jeg, at de Penge, der gives dertil, ere meget vel anvendte.

Ofte at have omtalt disse Ting, skal jeg kun gjøre et Par Bemærkninger angaaende Kassebeholdningen. Jeg skal ikke negte, at Pengene der bruges paa en Maade, der ikke forekommer mig at være hensigtsmæssig. — Jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) i, at Aaen til Randers-Grenaabanen er fuldstændig i sin Orden. Jeg tror, at det vil vise sig af, hvad der i den Henseende er forhandlet i Finantsudvalget, at den ærede Minister har været meget lidt berettiget til at

gjøre, hvad han har gjort. Denne bestemte Opfattelse har jeg, og jeg skal ikke negte, jeg blev overrasket ved at se denne Anvendelse af Statens Midler lige overfor, hvad der er passeret i Finantsudvalget, ikke alene sidste Vinter, men ogsaa tidligere, thi jeg staa i den Overbevisning, at Ministeriet paa en Maade har bundet sig selv til visse Anvendelser af Reservecens og Kassebeholdningens Midler. Jeg forstaaer rigtig nok ikke, hvorledes det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds kunde blande Finantsloven ind heri og sige, at det, at vi havde givet Finantsloven, skulde være Skyld i, at Reservecens og Kassebeholdningens Midler anvendes paa en mindre helbig Maade. (Berg: Det er en Misforstaaelse). Det ærede Medlem sagde, at, naar man var saa forhuppet for at faae en Finantslov, for derved at binde Ministeren, saa viste det sig nu netop derved, at Ministeren tog Pengene til Sernbanerne, hvor lidt Baand der var lagt paa ham; men jeg veed ikke, at det ærede Medlem nogeninde har haat noget Baand paa Ministeren, med Hensyn til Reservecens Midler, selv da vi vare inde i de af ham saa yndede provisoriske Tilstande. — Der er ogsaa godt og vel amvendt et Par Millioner til Bestindien, Noget med Nigsdagens Samtykke og Andet uden dens Samtykke. Ikke desto mindre høre vi Bebreidelse mod Folkethinget fra visse Sider for, hvad der er sket derovre i Bestindien, som om Folkethinget eller en Del af Folkethinget var Skyld i Oprøret. Jeg er ikke enig i den Betragtning, at et Medlem, selv om han har været Ordfører for en Sag, er særlig ansvarlig for den, naar den er vedtagen af Thinget og stadfæstet af Ministeriet. Jeg er heller ikke i det Stykke enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, naar han vil kaste Bebreidelser paa et enkelt Medlem for Theatrets Stillings; thi har man været med til at stemme derfor, maa man ogsaa være med til at bære Ansvar for. Skulde man bebreide Folkethinget noget lige overfor Bestindien, skulde det være, at det har været altfor rundhaandet. Man er gaaet saa vidt, at man har slaaet paa, ikke her, men paa andet Sted — jeg mener at være berettiget til at fremdrage dette — at det, at man har villet have Arbejderreglementerne, der gjøre Negerne til halve Slaver, ophævede, skulde være Skyld i Oprøret. Det er, som om man vilde skyde Skylden paa Christian den VIII for Oprøret 1848; thi det er vitterligt nok, at han forinden havde lovet Negerne Frihed i 1859, men de vare ikke tilfredse dermed og vilde have den strag. Vi kunne sige til vor Undskyldning, om vi behøvede nogen, at vi ønskede Arbejderreglementerne ophævede strag, og det er muligt, at hvis man havde gjort det, saa havde man været forstaaet for, hvad der er sket. Jeg skal ikke rette Bebreidelse imod nogen Side; man kan ikke sige, hvor Skylden ligger. Det gjælder her som saa